

Il-persunal tat-titjir ta' Ryanair li ma huwiex kopert minn ċertifikati E101 li jaħdem 45 minuta kuljum fil-post ta' din il-kumpanija tal-ajru maħsub biex jakkomoda l-ekwipaġġ li jinsab fl-ajruport ta' Bergamo u li, għall-kumplement tal-ħinijiet tax-xogħol, jinsab abbord ajruplani tal-imsemmija kumpanija tal-ajru huwa suġġett għall-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali Taljana

Wara spezzjoni, l-Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) qies li l-219-il impjegat ta' Ryanair, assenjati lill-ajruport ta' Orio al Serio f'Bergamo (l-Italja), kienu jeżerċitaw attività bħala persuni impjegati fit-territorju Taljan u kellhom, skont id-dritt Taljan u r-Regolament Nru 1408/71¹, jiġu assigurati mal-INPS għall-perijodu bejn ix-xahar ta' Ġunju 2006 u x-xahar ta' Frar 2010.

L-Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL) qies ukoll li, skont id-dritt Taljan, l-istess impjegati kellhom, għall-perijodu mill-25 ta' Jannar 2008 sal-25 ta' Jannar 2013, jiġu assigurati mal-INAIL għar-riskji marbuta max-xogħol mhux bl-ajru, peress li kienu, skont dan l-organu, marbuta mal-baži ta' residenza ta' Ryanair li tinsab fl-ajruport ta' Orio al Serio.

L-INPS u l-INAIL, għalhekk, talbu lil Ryanair il-ħlas tal-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali u ta' premiums ta' assigurazzjoni relatati ma' dawn il-perijodi, fatt li din tal-aħħar ikkontestat quddiem il-qorti Taljani.

Il-qorti Taljana tal-appell eżaminat iċ-ċertifikati E101, maħruġa mill-istituzzjoni kompetenti Irlandiża, li jiċċertifikaw li l-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali Irlandiża kienet applikabbli għall-impjegati msemmija fiha. Madankollu, dawn iċ-ċertifikati ma kinux ikopru l-219-il impjegat tar-Ryanair kollha assenjati lill-ajruport ta' Orio al Serio matul il-perijodi kollha kkonċernati. Minn dan hija kkonkludiet li, fir-rigward tal-impjegati li għalihom l-eżistenza ta' ċertifikat E101 ma kinitx ipprovat, **kellha tiġi ddeterminata l-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali applikabbli**. Wara li din il-qorti qieset li l-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali Taljana ma kinitx applikabbli, l-INPS u l-INAIL ipprezentaw appell ta' kassazzjoni quddiem il-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni, l-Italja).

Din il-qorti għamlet domanda lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex isir taf liema għandha tkun, skont id-dispożizzjonijiet rilevanti tar-Regolament Nru 1408/71 u tar-Regolament Nru 883/2004, il-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali applikabbli għall-persunal tat-titjir ta' kumpanija tal-ajru, stabbilita fi Stat Membru, li ma jkunx kopert minn ċertifikati E101 u li jaħdem 45 minuta kuljum f'post maħsub biex jakkomoda ekwipaġġ, imsejjaħ "crew room", li l-imsemmija kumpanija tal-ajru jkollha fit-

¹ Regolament (KEE) Nru 1408/71 tal-Kunsill ta' l-14 ta' Ġunju 1971 dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati u l-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 1, p. 35), fil-verżjoni tiegħu emendata u aġġornata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 118/97 tat-2 ta' Diċembru 1996 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 3, p. 3), kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 631/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 5, p. 10), li tħassar u ġie ssostitwit bir-Regolament (KE) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-kordinazzjoni ta' sistemi ta' sigurtà soċjali (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 5, p. 72), liema regolament ġie emendat bir-Regolament (KE) Nru 988/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 (ĠU 2009, L 284, p. 1) kif ukoll bir-Regolament (UE) Nru 465/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2012 (ĠU 2012, L 149, p. 4).

territorju ta' Stat Membru ieħor li fih jirrisjedi dan l-persunal tat-titjir, u li, għall-kumplement tal-hinijiet tax-xogħol, jinsab abbord ajruplani ta' din il-kumpanija tal-ajru.

Permezz tas-sentenza tagħha tal-lum, **il-Qorti tiddeċiedi li l-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali applikabbli**, matul il-perjodi kkonċernati, għall-impjegati ta' Ryanair assenjati lill-ajruport ta' Orio al Serio li ma jkunx koperti miċ-ċertifikati E101 **hija, bla ħsara għall-verifika mill-qorti tar-rinviju, il-leġiżlazzjoni Taljana.**

Qabel kollox, f'dak li jikkonċerna l-perijodi rilevanti tar-Regolament Nru 1408/71, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li l-prinċipju li bih **persuna li tagħmel parti mill-persunal tat-titjir ta' kumpanija tal-ajru li twettaq titjiriet internazzjonali u li tkun impjegata minn fergħa jew rappreżentanza permanenti li din il-kumpanija jkollha fit-territorju ta' Stat Membru ieħor għajr dak li fih ikollha s-sede tagħha, hija suġġetta għal-leġiżlazzjoni tal-Istat Membru li fit-territorju tiegħu tinsab din il-fergħa jew din ir-rappreżentanza permanenti** ².

L-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni težiġi li jkunu ssodisfatti **żewġ kundizzjonijiet kumulattivi**, jiġifieri, minn naħa, li **l-kumpanija tal-ajru kkonċernata jkollha fergħa jew rappreżentanza permanenti fi Stat Membru differenti** minn dak li fih ikollha s-sede tagħha u, min-naħa l-oħra, li **l-persuna inkwistjoni tkun impjegata minn din l-entità.**

Fir-rigward tal-ewwel kundizzjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja tirrileva li l-kunċetti ta' "fergħa" u ta' "rappreżentanza permanenti" għandhom jinftehm u bħala li jirrigwardaw forma ta' stabbiliment sekondarju li jkollu natura stabbli u kontinwa sabiex tiġi eżerċitata attività ekonomika effettiva u li jkollha, għal dan l-għan, mezzi materjali u umani organizzati, kif ukoll ċerta awtonomija meta mqabbel mal-istabbiliment prinċipali. Fir-rigward tat-tieni kundizzjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li r-relazzjoni tal-impjeg tal-persunal tat-titjir ta' kumpanija tal-ajru għandha rabta sinjifikattiva mal-post li fih din il-persuna prinċipalment taqdi l-obbligi tagħha fil-konfront tal-persuna li timpjegaha.

Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li **l-post maħsub biex jakkomoda l-ekwipaġġ ta' Ryanair ("crew room"), li jinsab fl-ajruport ta' Orio al Serio, jikkostitwixxi fergħa jew rappreżentanza permanenti li fiha l-impjegati ta' Ryanair assenjati fl-ajruport ta' Orio al Serio mhux koperti minn ċertifikati E101 kienu impjegati matul il-perijodi kkonċernati, b'tali mod li dawn tal-aħħar kienu, skont ir-Regolament Nru 1408/71, suġġetti għal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali Taljana.**

Sussegwentement, f'dak li jikkonċerna l-perijodi rilevanti tar-Regolament Nru 883/2004, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar il-prinċipju li l-persuna li normalment teżerċita attività bħala persuna impjegata f'żewġ Stati Membri jew iktar għandha tkun suġġetta għal-leġiżlazzjoni tal-Istat Membru ta' residenza, jekk hija teżerċita l-parti sostanzjali tal-attività tagħha f'dan l-Istat Membru ³.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li, sabiex jiġi ddeterminat jekk parti sostanzjali tal-attivitajiet tkunx qed titwettaq fi Stat Membru, għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni, fil-każ ta' attività bħala persuna impjegata, il-hinijiet tax-xogħol u/jew ir-remunerazzjoni u li dan ma jkunx il-każ jekk inqas minn 25 % ta' dawn il-kriterji jkunu ssodisfatti.

Għaldaqstant, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li jekk, matul il-perijodi kkonċernati, l-impjegati ta' Ryanair assenjati fl-ajruport ta' Orio al Serio mhux koperti miċ-ċertifikati E101 wettqu parti sostanzjali tal-attività tagħhom fl-Italja, fatt li għandu jiġi vverifikat mill-qorti tar-rinviju, il-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali Taljana għandha tiġi applikata.

Fl-aħħar, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li, wara l-2012 ⁴, ir-Regolament Nru 883/2004 jipprovdi regola ġdida li tgħid li l-attività ta' membru tal-ekwipaġġ ta' tmexxija jew tal-ekwipaġġ ta' kabina li jipprovdi servizzi ta' trasport tal-passiġġieri titqies li hija attività mwettqa fl-Istat Membru li fih tinsab il-bażi ta' residenza, li hu l-post magħżul mill-operatur għall-membri tal-ekwipaġġ, fejn dan tal-aħħar

² Artikolu 14(2)(a)(i) tar-Regolament Nru 1408/71.

³ Artikolu 13(1)(a) tar-Regolament Nru 883/2004.

⁴ Artikolu 11(5) tar-Regolament Nru 883/2004.

normalment jibda u jtemm il-ħinijiet tas-servizz jew serje ta' ħinijiet ta' servizz jew fejn, f'ċirkustanzi normali, l-operatur ma jkunx meħtieġ li jakkomoda dan il-membru ta' ekwipaġġ.

Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li l-post maħsub biex jakkomoda l-ekwipaġġ ta' Ryanair li jinsab fl-ajruport ta' Orio al Serio jikkostitwixxi bażi ta' residenza b'tali mod li l-impjegati ta' Ryanair li ma jkunux koperti miċ-ċertifikati E101 li jiġu assenjati hemmhekk huma suġġetti, skont ir-Regolament Nru 883/2004, għal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali Taljana.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza.

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☐☎ (+32) 2 2964106